
Ліда. Руіны замка

Нясвіж. Палац Радзівілаў

Мір. Замак

Полацк. Сафійскі сабор

Навагрудак. Замак і фарны касцёл

Ружаны. Палац Сапегаў

З фондаў Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі

Шэдэўры беларускай архітэктуры ў малюнках Напалеона Орды

Бялынічы. Касцёл кармелітаў

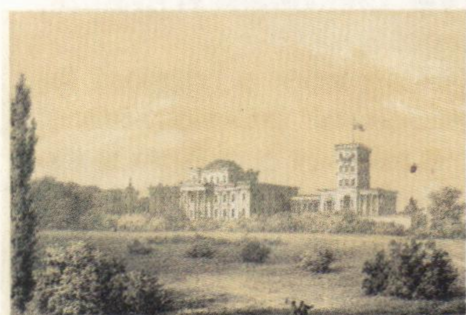
Гродна. Каложская царква

Бяроза. Картэзіянскі манастыр

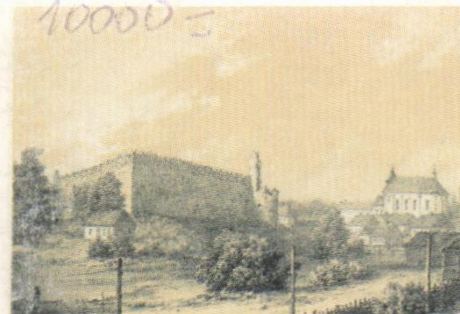
Камянец. Вежа

Гомель. Палац Паскевічаў

Лагойск. Палац Тышкевічаў

Ліда. Руіны замка

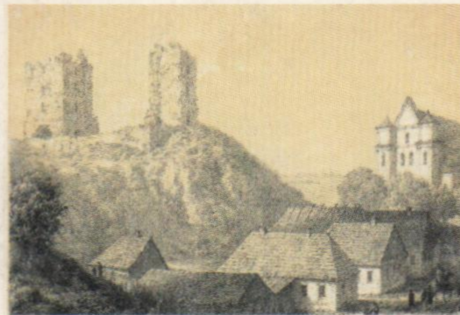
Нясвіж. Палац Радзівілаў

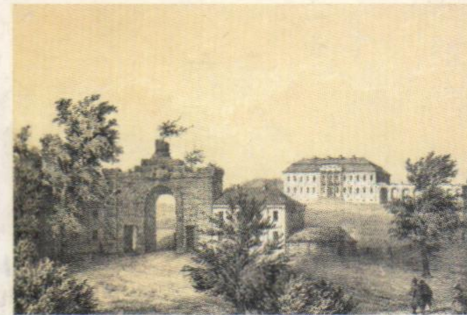
Мір. Замак

Полацк. Сафійскі сабор

Навагрудак. Замак і фарны касцёл

Ружаны. Палац Сапегаў

Радзіма выдатнага беларускага мастака, кампазітара, грамадскага дзеяча Напалеона Орды (1807 - 1883) - маёнтак Варацэвічы на Палессі (Іванаўскі раён Брэсцкай вобласці).

Патомак двух вядомых шляхецкіх родаў - Ордаў і Бутрымовічаў, гімназіст славутай Свіслацкай гімназіі, студэнт Віленскага ўніверсітэта, удзельнік тайных студэнцкіх аб'яднанняў і паўстання 1830 - 1831гг. Эмігрант, сябар А.Міцкевіча, Ф.Ліста, Ф.Шапэна. У 40-я гады XIX ст. дырэктар Італьянскай оперы ў Парыжы. Пасля 25 год эміграцыі ў 1856 вярнуўся на Радзіму. Амаль 20 год нястомна падарожнічаў па Беларусі, Украіне, Літве, Польшчы і маляваў. За 1873 - 1883 гады выйшла 8 серый "Альбомаў" яго твораў.

Орда-мастак – бліскучы майстар архітэктурнага пейзажу. Яго малюнкі вызначаюцца адначасова дакладнасцю і паэтычнасцю. Кожны малюнак – своеасаблівы дакумент, у якім ілюстраваная гісторыя Айчыны. Забудова гарадоў і вёсак, мемарыяльныя сядзібы, старажытныя замкі, палацы, храмы. Многіх выдатных помнікаў архітэктуры ўжо не існуе. Іх знешні выгляд вядомы дзякуючы алоўку Орды. У нашай падборцы такіх тры – касцёлы кармелітаў у Бялынічах і картэзіянцаў у Бярозе, палац Тышкевічаў у Лагойску.

Каштоўнасць твораў Орды для беларускага мастацтва неацэнна. Калекцыю малюнкаў мастака (каля 1000 аркушаў) пасля яго смерці сваякі перадалі з Пінска Нацыянальнаму музею ў Кракаве, дзе яна знаходзіцца і зараз.

Рэпрадукцыі зроблены са збору літаграфій, які захоўваецца ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі.

Людміла Трэпет

Надрукавана па заказу
Міністэрства культуры
Рэспублікі Беларусь

Мінск 1997

ЛВ №11176

Надрукавана па заказу
Міністэрства культуры
Рэспублікі Беларусь

Мінск 1997

ЛВ №11176

The birth place of the prominent Belarusian artist, composer and public figure Napoleon Orda (1807-1883) is Varacevichy estate, deep in Palessye (Ivanausky district, Brest province).

A scion of two important gentry families, the Ordas and the Boutrimoviches, a pupil of the renown Svislach gimnasia, a student of the Vilna University, a member of the secret student associations, he was destined to take part in the uprising of 1830-1831. As an emigrant, he became friends with A. Mickiewicz, F. List, F. Chopin. In the fourties of the XIXth century he performed the duties of the director of the Italian Opera in Paris.

In 1856 after 25 years of exile he returned to his native land and nearly for 20 years he was travelling across Belarus, Ukraine, Lithuania, Poland making sketches. During 1873-1883 he published 8 series of his "Albums". As an artist, Orda is a brilliant master of architectural landscape. His drawings are both precise and romantic. Each drawing may be compared to a document in which the history of his native land is imprinted. Among his drawings you can find general views of towns and villages, memorial (now) estates, ancient castles, palaces and cathedrals. Many of those remarkable architectural monuments exist no longer. Thanks to Orda's pencil we know how they looked. In the present selection there are three such drawings—the Carmelite Roman Catholic church in Byalynichy and that of the Carthusians in Byaroza, and the Tyshkevich's palace in Lagoisk.

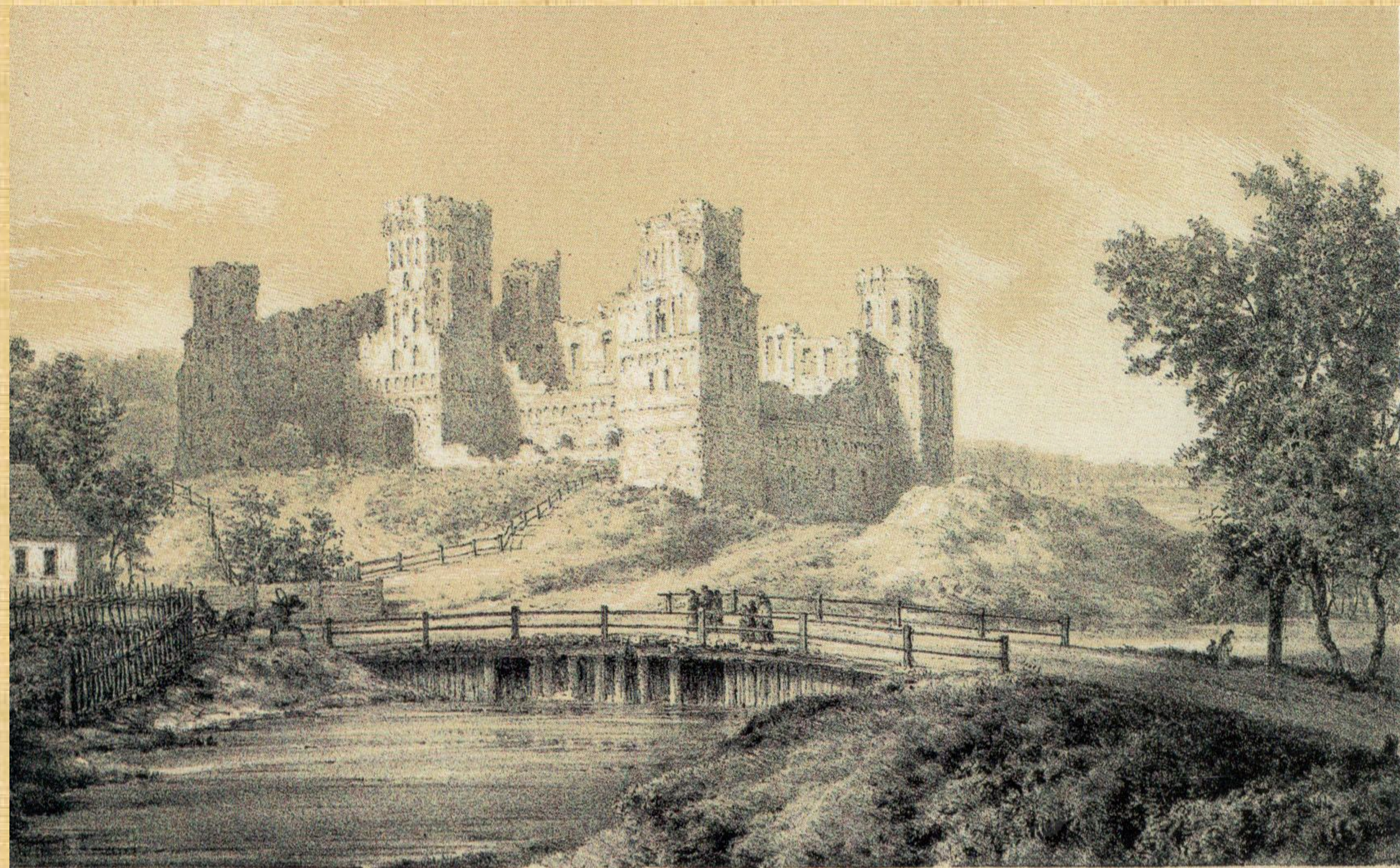
The value of the Orda's creative work is priceless for Belarusian art. The artist's collection of drawings (about 1000 sheets) was transferred by his relatives from Pinsk to the Krakow National Museum where it is being preserved ever since.

Reproductions are made from the collection of the lithographs which belong to the National Library of Belarus.

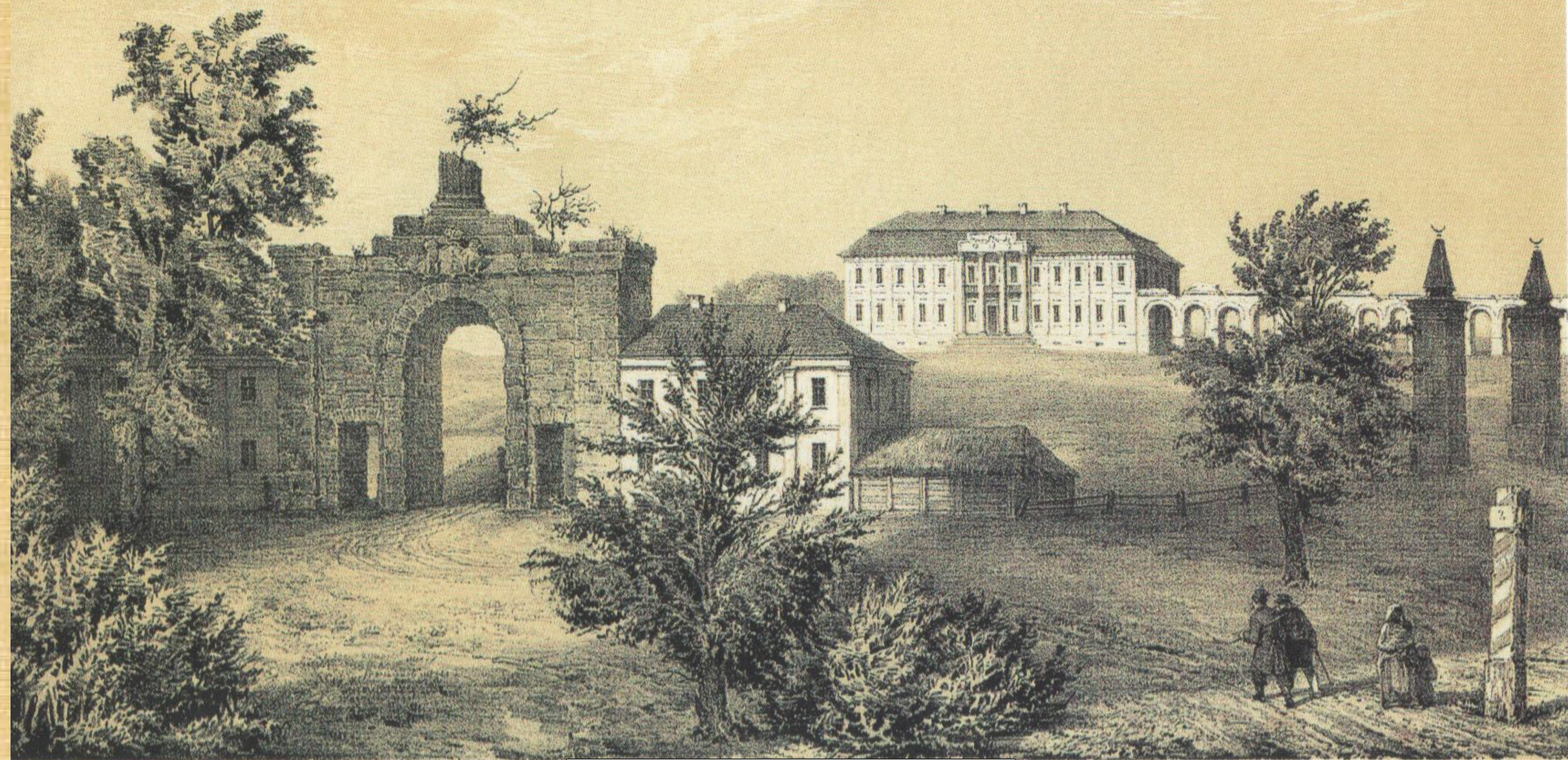
Ludmila Trepet.

Бяроза. Картэзіянскі манастыр

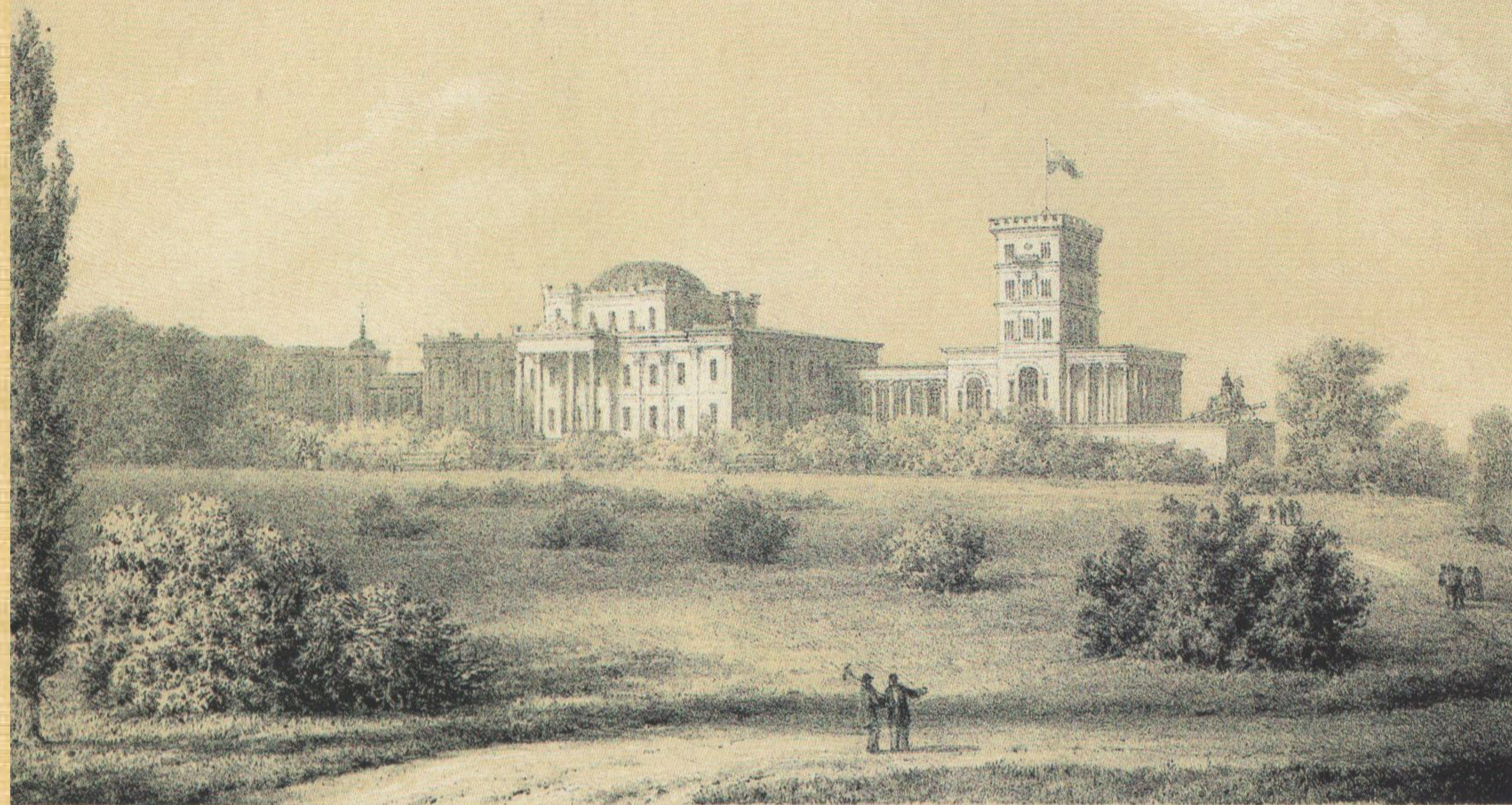
Мір. Замак

Rys. z natury Napoleon Orda.

Ружаны. Палац Сапегаў

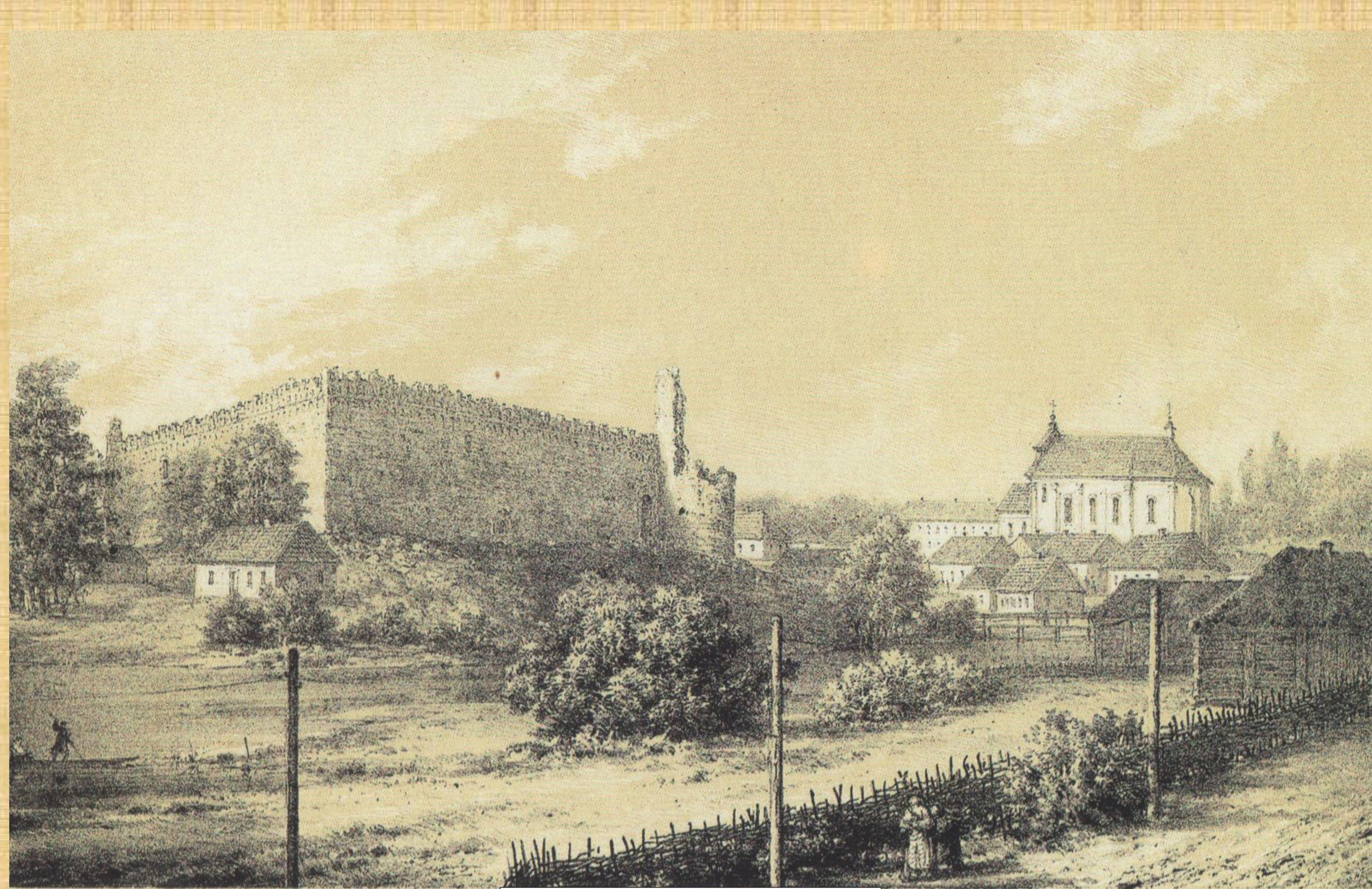
Lit. w Lit. M. Fajansa w Warsza

Rys z natury Napoleon Orda

Гомель. Палац Паскевічаў

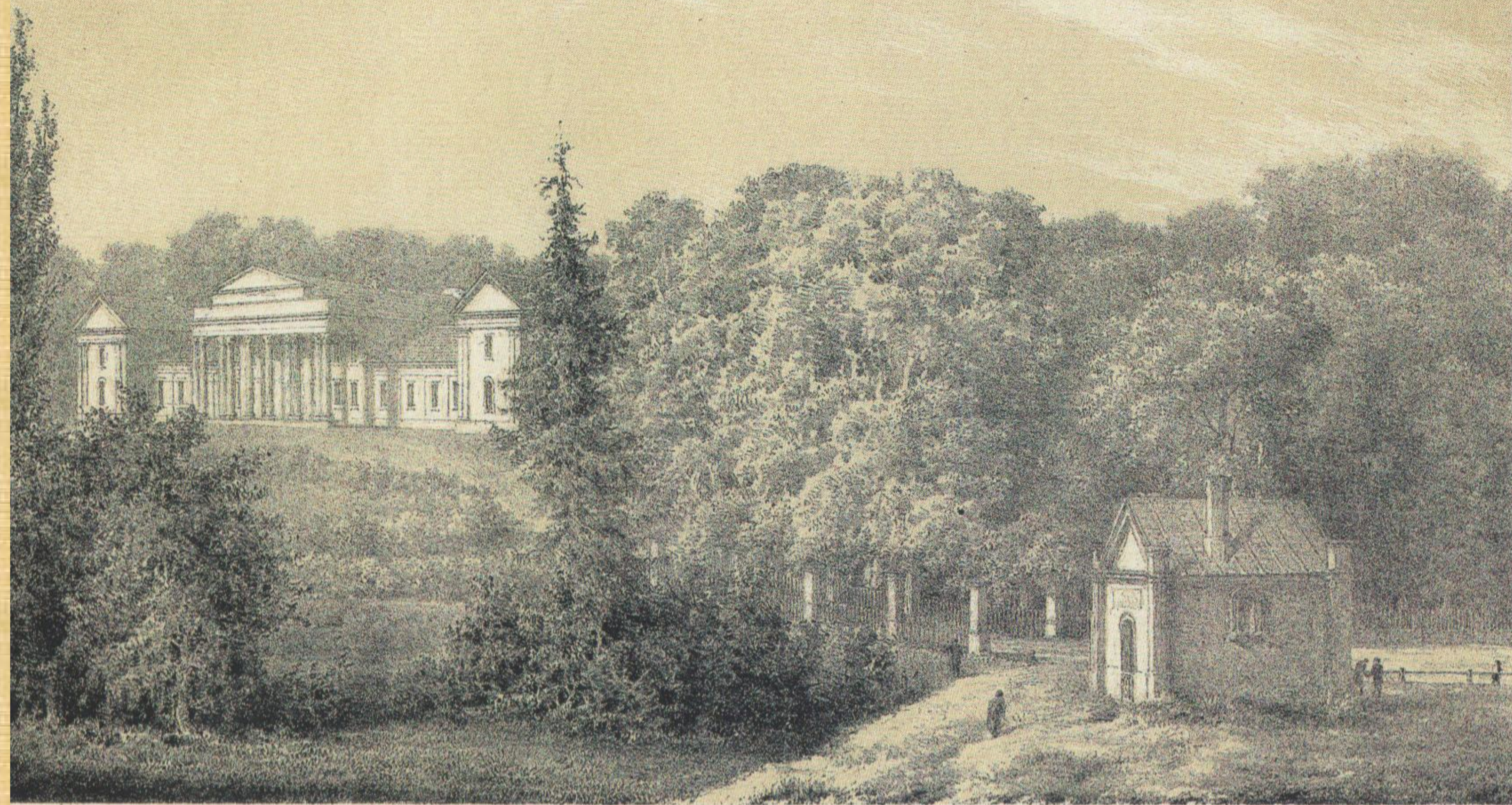
Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie

Rys z natury Napoleon Orda

Ліда. Руіны замка

w Lit M. Fajansa w Warszawie

Лагойск. Палац Тышкевічаў

Rys z natury Napoleon Orda

Нясвіж. Палац Радзівілаў

Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie

Rys z natury Napoleon Orda

Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie

Бялынічы. Касцёл кармелітаў

Полацк. Сафійскі сабор

Навагрудак. Замак і фарны касцёл

ys. z natury Napoleon Orda. Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawi

Гродна. Каложская царква

Rys. z natury Napoleon Orda

Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie

Камянец. Вежа